

รายงานการพัฒนาทักษะการเขียน
โดยใช้แบบฝึกทักษะ การเขียนเรียงความ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

นางสมจิตร บัวแก้ว

ครู ค.ศ.2

โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำรายงานการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ ซึ่งผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพัฒนาสื่อวัตกรรมการใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งได้ดำเนินการพัฒนาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำในกระบวนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณคณะครู นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยได้อีกทางหนึ่ง

สมจิตร บัวแก้ว

ครู ค.ศ.2

ชื่อเรื่อง รายงานการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ผู้รายงาน นางสมจิตร บัวแก้ว

หน่วยงาน โรงเรียนบึงมะลูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

บทคัดย่อ

การทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 2) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ จำนวน 10 แบบฝึก และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. การพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.00/86.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80
2. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนเรียงความสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.25

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคณะผู้เชี่ยวชาญ นายอุดม ดำริห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงมะลูวิทยา นางสุรรัตน์ ศักดิ์วิจารณ์ ครูชำนาญการพิเศษ นางนฤมล หาญศึก ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบึงมะลูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ที่กรุณาให้คำปรึกษาช่วยเหลือ แนะนำตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้รายงานขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณคณะครู นักเรียนโรงเรียนบึงมะลูวิทยา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานฉบับนี้ ผู้รายงานขอมอบเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูต่อบิดา มารดา ที่ให้การศึกษาคูณธรรมสั่งสอน ให้มีสติปัญญาและคุณธรรมทั้งหลาย อันเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตของผู้รายงาน

สมจิตร บัวแก้ว

ครู ค.ศ.2

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.....	6
2.2 การเรียนการสอนภาษาไทย.....	14
2.3 การเขียน.....	18
2.4 แบบฝึกทักษะ.....	22
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
3.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	34
3.3 แบบแผนการทดลองและขั้นตอนการทดลอง.....	35
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	36
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
	ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80.....	40
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียน.....	41
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	42
	5.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	42
	5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	42
	5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	42
	5.4 การดำเนินการศึกษา.....	43
	5.5 สรุปผลการศึกษา.....	43
	5.6 อภิปรายผล.....	43
	5.7 ข้อเสนอแนะ.....	45
	บรรณานุกรม	46
	ภาคผนวก	47

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design.....	35
ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและร้อยละ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	40
ตารางที่ 3 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	41
ตารางที่ 4 คะแนนแบบฝึกทักษะเรื่องการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	48
ตารางที่ 5 แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560.....	50

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 37)

ด้วยความสำคัญดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 37)

ดังนั้น เด็กไทยทุกคนควรเรียนรู้และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องทุกโอกาส ซึ่งการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่าน และการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ ประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสาร ให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถนำความรู้ ความคิดมาเลือกใช้เรียบเรียงคำมาใช้ตามหลักภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมาย กาลเทศะและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 80)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 4)

ธรรมชาติของภาษาไทยเป็นเรื่องทักษะ จะแยกเนื้อหาสาระของทักษะแต่ละชั้นปีโดยเด็ดขาดไม่ได้ จำเป็นจะต้องมีกระบวนการฝึกทักษะต่าง ๆ ให้ต่อเนื่องกันไป เนื้อหา เช่น การอ่านและการเขียนสะกดคำ การอ่านจับใจความ การเลือกใช้คำให้ตรงตามความหมาย การเขียนแสดงความรู้สึก ความคิดประสบการณ์ ความต้องการ จินตนาการ การนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิต จำเป็นต้องสอนทุกชั้นในเรื่องของทักษะภาษา และแต่ละชั้นจะมีเนื้อหาในการฝึกทักษะที่เพิ่มความซับซ้อนและยากมากขึ้น เช่น จำนวนคำเพิ่มมากขึ้น ประโยคที่ใช้ยาวและซับซ้อนขึ้น เรื่องที่นำมาอ่านยาวขึ้น กรมวิชาการ (2544 : 22)

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประเมินสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษาแล้วพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ สมรรถภาพที่มีปัญหาได้แก่ ทักษะการอ่านและการเขียน ปัญหาคือการออกเสียงพยัญชนะ สระ คำควบกล้ำไม่ชัดเจน การแจกลูกสะกดคำ การใช้หลักภาษาไทยไม่ถูกต้อง การแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียน การอ่านของนักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้น ทำให้สับสนอ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหามากของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำหรับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง กรมวิชาการ (2546 : 134)

การสอนภาษาไทยให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องฝึกทักษะต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กันทั้งการรับเข้ามา คือ การอ่านและการฟังกับทักษะการถ่ายทอดออกไป คือ การพูดและการเขียน ในด้านการเขียน ถือเป็นทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อนและเป็นทักษะถ่ายทอดที่สำคัญต่อการสื่อสารอย่างยิ่ง

ทักษะการเขียนถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญและสลับซับซ้อนมาก เพราะในการสื่อสารด้วยการเขียน ผู้เขียนต้องมีความรอบรู้ มีความคิด และสังสมประสบการณ์ต่างๆไว้มาก แล้วจึงถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การเขียนในภาษาไทยมีหลายประเภททั้งที่เป็นการเขียนตามรูปแบบ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนเรียงความจัดเป็นการเขียนชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญ และน่าสนใจมากในปัจจุบันนี้ เพราะการเขียนเรียงความเป็นการเขียนที่ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ และความคิดสร้างสรรค์ มีรูปแบบที่ชัดเจนมีข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และมีการใช้สำนวนภาษาที่สละสลวยสอดคล้องเกี่ยวเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ พร้อมกับได้รับความรู้และแง่คิดที่มีประโยชน์สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542 : 143) กล่าวว่า การเขียนเรียงความเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ผู้เขียนจะต้องมีภูมิรู้ในเรื่องที่เขียน และเขียนตามรูปแบบที่กำหนดไว้ เพื่อถ่ายทอดความหมายให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวตามที่ผู้เขียนต้องการ การเขียนเรียงความนั้นต้องบรรจุความรู้ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่ตนมีอยู่เสนอต่อผู้อ่าน

การสอนทักษะการเขียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัญหาสำคัญอยู่ที่ การขาดความรู้ ประสบการณ์ ความช่างสังเกต ความคิด การใช้ภาษา และขาดการฝึกฝน ถึงแม้ว่า ผู้เขียนจะมีพื้นฐานของการเป็นผู้เขียนที่ดี แต่ถ้าไม่ริเริ่มที่จะเขียนและฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ก็คงไม่อาจ เป็นผู้เขียนที่ดีได้ เพราะการฝึกฝนย่อมช่วยเพิ่มพูนทักษะการเขียนให้ดีขึ้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นการใช้ กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน และเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการเขียนที่ดี

จากประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนหลายคนเขียนเรียงความไม่เป็น เขียนได้ไม่ดี ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เรียงความที่เขียนขาดความน่าสนใจไม่สามารถจูงใจผู้อ่าน ซึ่งก็คือนักเรียน วางโครงเรื่องไม่เป็น เรื่องที่เขียนไม่ตรงกับหัวข้อที่ตั้งไว้ ขาดความรู้ และความคิดในเรื่องที่เขียน การใช้ ถ้อยคำ สำนวนและการเรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง การเขียนสะกดคำผิด ไม่รู้จักย่อหน้า เขียนคำนำไม่ ถูกต้อง ไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่อง และไม่สามารถเขียนสรุปความได้ โดยสาเหตุนั้นอาจจะมาจากนักเรียน ไม่ชอบเขียนเรียงความ นักเรียนได้รับการฝึกฝนน้อย ทั้งๆที่เป็นการเขียนที่มีความซับซ้อนต้องอาศัยทั้ง ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ และที่สำคัญครูมุ่งสอนให้นักเรียนเขียนเรียงความให้เป็นในขณะที่ฝึก เพียง 1-2 ครั้ง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกท้อแท้เบื่อหน่าย และไม่ชอบเขียนเรียงความ ดังนั้นการใช้ ภาษาเขียนจึงเป็นสิ่งสำคัญต้องเรียนรู้และฝึกฝน จึงเกิดแนวคิดจะช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มนี้ขึ้น จึงได้ พัฒนาการเขียนเรียงความ โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยเลือกนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีปัญหาทักษะการเขียนเรียงความอย่างมาก เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะสามารถตอบสนองนักเรียนให้มีทักษะการเขียนเรียงความดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการ เขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ปีการศึกษา 2560

2.2 เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3 ขอบเขตของการศึกษา

3.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 186 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 ระยะเวลาในการศึกษา ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

3.4 เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ จำนวน 10 แบบฝึก

4 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรียงความหลังเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2

5 นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การเขียนเรียงความ หมายถึง งานเขียนร้อยแก้วที่ถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด ความรู้สึกของผู้เขียน โดยมีการเรียบเรียงประโยค เรียบเรียงคำด้วยภาษาที่สละสลวย สำหรับเรียงความที่ต้นนี้จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

5.2 แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ หมายถึง ชุดฝึกความสามารถในการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความสามารถด้านการเขียนเรียงความ

5.3 การพัฒนาแบบฝึก หมายถึง กระบวนการสร้างสื่อสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีการดำเนินการสร้าง 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึก การทดลองใช้แบบฝึก และการประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึก

5.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5.5 ประสิทธิภาพของแบบฝึก หมายถึง แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกชุด

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรียงความหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ การเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครบทุกชุด

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวัดได้จากคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการเขียนเรียงความ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

5.4 นักเรียนหมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 40 คน

5.5 แบบทดสอบหมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เพื่อทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

6 ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ได้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ที่ผ่านการพัฒนาและหาประสิทธิภาพจาก
ผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน เรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา ผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. การเรียนการสอนภาษาไทย
3. แนวคิด ทฤษฎี ของการเขียน
 - 3.1 ความหมายของการเขียนเรียงความ
 - 3.2 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
 - 3.3 ลักษณะของเรียงความที่ดี
4. แบบฝึกทักษะ
 - 4.1 ความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
 - 4.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี
 - 4.3 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
 - 4.4 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 4.5 ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะ
 - 4.6 รูปแบบการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 4.7 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ
 - 4.8 แนวคิดหลักการที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ
- 5 . งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จาก

แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่ การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- **การเขียน** การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศใน ภาษาไทย
- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

โครงสร้างหลักสูตรเวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มสาระภาษาไทย
โรงเรียนบึงมะลูวิทยา

โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายวิชาพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ท 21101 ภาษาไทย 1	จำนวน 60 ชั่วโมง	1.5	หน่วยกิต
ท 21102 ภาษาไทย 2	จำนวน 60 ชั่วโมง	1.5	หน่วยกิต

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ท 22101 ภาษาไทย 3	จำนวน 60 ชั่วโมง	1.5	หน่วยกิต
ท 22102 ภาษาไทย 4	จำนวน 60 ชั่วโมง	1.5	หน่วยกิต

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ท 23101 ภาษาไทย 5	จำนวน 60 ชั่วโมง	1.5	หน่วยกิต
ท 23102 ภาษาไทย 6	จำนวน 60 ชั่วโมง	1.5	หน่วยกิต

รายวิชาเพิ่มเติม

ท 21201 อ่านเขียนเรียนสนุก	จำนวน 40 ชั่วโมง	1.0	หน่วยกิต
ท 20201 ภาษาพาเพลิน	จำนวน 40 ชั่วโมง	1.0	หน่วยกิต
ท 22201 ภาษาไทยเสริมทักษะ	จำนวน 40 ชั่วโมง	1.0	หน่วยกิต
ท 20202 ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน 1	จำนวน 40 ชั่วโมง	1.0	หน่วยกิต
ท 23201 หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร	จำนวน 40 ชั่วโมง	1.0	หน่วยกิต
ท 20203 เรียงถ้อยร้อยคำ	จำนวน 40 ชั่วโมง	1.0	หน่วยกิต

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตาม เป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่าน สารที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลัก ว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่ เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้ง ความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็น สำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหากระบวนการเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการกระบวนการวิจัย กระบวนการ เรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาทักษะนิสัยกระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการ จัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณา ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียน ควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

1. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และระดับพัฒนาการของผู้เรียน
7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

1. กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
2. เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
4. มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู
5. ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมระดับพัฒนาการ และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนการจัดการหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง

เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก
2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
5. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัยไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษา ที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. **การประเมินระดับชั้นเรียน** เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการประเมินชิ้นงาน/

ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ว่างตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริมการประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและ

สังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษา ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง เป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียนสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

2. การเรียนการสอนภาษาไทย

2.1 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

อัมพร อังศรีพวง (อ้างในวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2549 : 94-95) ได้ให้แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

1. ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ถูกต้อง คล่องแคล่ว โดยการฝึกทักษะแต่ละอย่างให้แม่นยำแล้วจึงฝึกทักษะทั้ง 5 ให้สัมพันธ์กันและส่งเสริมการคิด ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์
2. ฝึกทักษะทางภาษาซ้ำๆ และบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญ และหมั่นฝึกฝนทบทวนอยู่เสมอ ครูผู้สอนต้องส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะเป็นรายบุคคลอย่างทั่วถึง
3. ฝึกให้ผู้เรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาควบคู่ไปกับการใช้ภาษาและรู้จักวัฒนธรรมทางภาษา
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ และทักษะที่ได้จากการเรียนภาษาไทยไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ
5. ปลุกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย โดยสอนให้เห็นคุณค่าและตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย ทั้งในส่วนที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการสื่อสาร และในด้าน การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจความงามของภาษาเพื่อให้เกิดความจรรโลงใจ โดยใช้ธรรมชาติ บทร้อยแก้ว และร้อยกรองที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นมาเป็นสื่อการเรียนการสอน
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต
8. สอดแทรกคุณธรรมต่างๆ เช่น ความมีระเบียบวินัย ความขยัน ความอดทน ความรับผิดชอบ

9. ฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนช่างสังเกต จดจำ และจดบันทึกสิ่งต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษา ได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

10. นำภาษาที่ใช้ในสังคมแวดล้อมมาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

11. ให้แบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยเฉพาะเรื่องการใช้ภาษาและการสื่อสารของครูผู้สอน

12. วัดและประเมินผล โดยคำนึงถึงวัย ระดับชั้นและพัฒนาการทางภาษาของนักเรียน

13. ส่งเสริมให้นักเรียนประเมินผลการเรียนภาษาของตน เพื่อให้นักเรียนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ

14. ศึกษา ติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

15. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนภาษาไทยด้วยความสนุกสนาน น่าสนใจ โดยใช้โปรแกรม เพลง รูปแบบการสอนอื่นๆ และสื่อการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความรักในการเรียนภาษาไทย

16. จัดทำหนังสือที่เหมาะสมให้ผู้เรียนอ่านมากๆ หรือส่งเสริมการอ่านหนังสือในห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น

2.2 หลักในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

กิจกรรมการเรียนการสอนมีมากมาย เราสามารถจัดได้ทุกระยะของการเรียน การสอนตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป และขั้นประเมินผล ครูเป็นผู้เลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียน โดยยึดหลักดังนี้

1. เลือกให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ของบทเรียน
2. เลือกให้เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น ความยุ่งยาก ระดับความรู้
3. เลือกโดยพิจารณาความสามารถของผู้สอนด้วย เช่น ครูที่ร้องเพลงไม่เก่งก็
จะใช้เครื่องบันทึกเสียงแทน
4. เลือกโดยพิจารณาสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน เช่น ถ้าห้องเรียนแคบ การจัดให้เล่นเกมแข่งขันก็อาจเกิดเสียงดังไปรบกวนห้องอื่น และการเคลื่อนไหวก็ไม่สะดวก ครูใช้กิจกรรมอื่นแทน หรือพานักเรียนไปสนามหญ้าแทน
5. เลือกกิจกรรมให้ความสนุกสนาน ปฏิบัติง่าย ไม่ซับซ้อน และยืดหยุ่นได้

6. เลือกกิจกรรมที่ให้แนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทุกคนมีส่วนร่วม

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 193-194) ได้อธิบายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาควรคำนึงถึงจุดประสงค์ ความพร้อมของผู้เรียนควรให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน และมีการฝึกฝนทางภาษา มีการบูรณาการสอนกับวิชาอื่นๆ ตามความเหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด เน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดตัดสินใจเอง รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองอยู่เสมอ ควรใช้การสอนหลายๆ วิธี นอกจากนี้ครูควรสอดแทรกคุณธรรม และให้รู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนนอกจากจะมีความสำคัญในตัวเองแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้อีก ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยจึงไม่น่าจำกัดอยู่เฉพาะในชั่วโมงภาษาไทยเท่านั้น ซึ่งการสอนภาษาไทยควรยึดหลักดังนี้

ด้านตัวผู้สอน ควรสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ผู้สอนควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนควรสอนเรื่องใกล้ตัวผู้เรียนและสอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ นอกจากนี้แล้วควรมีการประเมินผลเป็นระยะ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของตัวเอง

ด้านผู้เรียน ควรมีความพร้อมในการเรียนมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีการฝึกฝนอยู่เสมอ

ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรมีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนรู้ค่า

2.3 สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย

สื่อการเรียนการสอนภาษาไทยมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะสื่อเป็นตัวกลางที่จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนให้เข้าใจตรงกัน และนักเรียนก็สามารถทำความเข้าใจกับบทเรียนได้ง่ายขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจบทเรียนมากกว่าการสอนที่มีแต่ครูอธิบายเพียงอย่างเดียว สื่อการเรียนการสอนจะช่วยนำความมีประสิทธิภาพมาสู่การเรียนการสอนและนำความสำเร็จมาสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการ และกิจกรรมต่างๆ ที่ครูผู้สอนใช้ถ่ายทอดความรู้และประมวลประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ พอจำแนกสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. สื่อประเภทวัสดุ (Materials) หรือบางที่เรียกว่าสื่อประเภทเบา (Software) หมายถึง สื่อที่เก็บความรู้ไว้ในตัวเอง ซึ่งจำแนกย่อยออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - ก. สื่อประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเองไม่จำเป็นต้องอาศัย อุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผนที่ ลูกโลก รูปภาพ หุ่นจำลอง ฯลฯ
 - ข. วัสดุที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้โดยตัวเองจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผ่นเสียง फिल्मภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ

2. สื่อประเภทอุปกรณ์หรือเครื่องมือ (Equipment) หมายถึง ส่วนที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่านทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกไว้ในวัสดุ สามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่น เครื่องฉายแผ่นภาพโปร่งใส เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่น แผ่นเสียง เป็นต้น

3. สื่อประเภทเทคนิคหรือวิธีการ (Techniques or methods) หมายถึง สื่อที่มีลักษณะเป็นแนวคิดหรือรูปแบบขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยสามารถนำสื่อวัสดุและอุปกรณ์มาช่วยในการสอนได้ เช่น เกมและสถานการณ์จำลอง การสอนแบบจุลภาค การสาธิต เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอนภาษาไทยมีหลายชนิด ซึ่งจะขอกล่าวดังนี้

1. เกมต่างๆ การเล่นเกมเป็นสิ่งที่ดีๆ ชอบเป็นชีวิตจิตใจอยู่แล้ว ผู้สอนสามารถพลิกแพลงการเล่นแบบต่างๆ ของเด็กมาใช้เสริมทักษะทางภาษาของเด็กได้มากมาย เช่น การเล่นเกมกระดานหมากกระดานหมากรุก การเล่นเกมทายคำศัพท์ การเล่นเกมทายคำ การเล่นเกมทายคำศัพท์ นอกจากนี้อีกมีเกมอีกมากมายที่ผู้สอนจะประยุกต์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอน เกมต่างๆ สามารถใช้ได้ทุกขั้นตอนของการสอน ไม่ว่าจะเป็นขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุปบทเรียน การเล่นเกมในแต่ละครั้งผู้สอนควรบอกจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทราบแน่ชัดว่าฝึกทักษะใด กำหนดกติกา และเวลาในการเล่นให้แน่นอน การเล่นเกมทั้งที่ไม่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และต้องใช้ เกมที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอนต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า หรือให้ผู้เรียนเตรียม และเก็บให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยเมื่อเล่นเสร็จ ตัวอย่างเกมต่างๆ เช่น เกมบิงโก แข่งเครื่องบิน ตกปลา ต่อบัตรคำ จำยถลลาด เกมกระดาน เรียงคำ ยี่สิบคำถาม ฯลฯ

2. บัตรคำ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ฝึกทักษะด้านการอ่านและการเขียนได้ดีเป็นสื่อที่ผู้สอนนิยมใช้กันมาก เพราะใช้ประกอบการเรียนการสอนได้หลายลักษณะ เช่น สอนคัดลายมือ สอนคำใหม่ สอนคำยาก สอนอ่านออกเสียง สอนอ่านในใจ เล่นเกมเสริมทักษะต่างๆ

3. ปริศนาคำทาย เป็นการเล่นของคนไทยมาแต่โบราณนิยมเล่นกันในหมู่เด็กและผู้ใหญ่ การทายปัญหานั้นฝึกทักษะหลายด้าน ทั้งการฟัง การพูด การคิด ไหวพริบในการแก้ปัญหา จินตนาการ การแสดงออกทางภาษา ปริศนาคำทาย มีการจัดหมวดหมู่ไว้หลายหมวดหมู่ เช่น ประเภทสัตว์ ของใช้ พืช เป็นต้น

4. เทปบันทึกเสียง เป็นสื่อการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดหามาให้ครูผู้สอนเพราะใช้ง่าย เคลื่อนย้ายได้สะดวก ราคาไม่แพง ครูใช้เทปบันทึกเสียงประกอบการสอนภาษาไทย โดยใช้สอนอ่านทำนองเสนาะ สัมภาษณ์ บันทึกข่าว นิทาน เป็นต้น

5. แผ่นป้ายสำลี เหมาะสำหรับใช้เป็นสื่อการสอนในระดับชั้นเด็กเล็ก ชั้นประถมศึกษา แต่ก็อาจนำไปใช้ในระดับชั้นมัธยมหรืออุดมศึกษาก็ได้ แผ่นป้ายสำลีสามารถใช้ติดบัตรคำ บัตรภาพหรือรูปภาพได้ แต่เราต้องยอมรับว่าบัตรคำ หรือบัตรภาพที่ติดบนป้ายสำลีนี้อาจจะไม่มั่นคง อาจร่วงหล่นได้

6. สไลด์ประกอบเสียง นำมาใช้ง่ายและสามารถนำมาเรียนแบบเอกัตบุคล หรือประกอบการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม สไลด์ประกอบเสียงชุดใดที่จัดทำอย่างดีก็จะให้คุณค่า ต่อกระบวนการเรียนรู้อย่างมาก

7. กระเป๋าหนัง เป็นแผ่นไม้บางๆ ที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดเท่ากับ แผ่นป้ายผ้าสำลีใช้กระดาษแข็งทำเป็นร่องหรือกระเป๋าขนาดใหญ่พอที่จะเสียบบัตรคำได้ วิธีใช้กระเป๋า หนังก็จะใช้คล้ายกับแผ่นป้ายหนังสำลี คือ ใช้กับบัตรคำ บัตรข้อความ บัตรภาพ

8. สถานการณ์จำลอง เปรียบเหมือนนามธรรมของชีวิตจริง หรือการทำให้ สภาพแวดล้อมหรือกระบวนการของชีวิตจริงให้ง่ายขึ้น โดยทั่วไปสถานการณ์จำลองจะเป็นการแสดง บทบาทที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมที่สมมุติขึ้น เช่น อาชีพต่างๆ ความเป็นอยู่ ฯลฯ

3. แนวคิด ทฤษฎี ของการเขียน

การเขียน เป็นการแสดงความคิด ความรู้สึก และความรู้ของผู้เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษร เพื่อให้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียน สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรรย์ (2523 : 134) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนคือการเรียบเรียงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึก นึกคิด และจินตนาการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร จะเป็นข้อความสั้น ๆ ทำนองคำขวัญ ร้อยแก้วสั้น ๆ หรือบทกวีนิพนธ์ก็ได้ ข้อเขียนต่าง ๆ เหล่านี้จะมี เอกภาพ ความเป็นตัวของมันเองทั้งในด้านความคิดและการใช้ภาษาเรียบเรียง

เมื่อผู้เขียนสามารถเรียบเรียงความรู้ ความคิดของตนเองออกมาเป็นภาษาเขียนได้แล้ว ก็จะต้องเขียนเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ และสามารถใช้อาษาเขียนได้อย่างถูกต้อง อีกด้วย ดังที่โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado 1977 : 145) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า

การเขียน คือ การสื่อความหมายด้วยตัวอักษรของภาษาซึ่งเป็นที่เข้าใจกันระหว่างผู้เขียน และผู้อ่าน การเขียนเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย การเขียนโดยไม่มี ทราบความหมายไม่นับว่าเป็นการเขียน ถือเป็นเพียงการจารึกตัวอักษรลงบนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เท่านั้น การเขียนจะต้องเป็นการใช้ตัวอักษรอย่างมีความหมาย ใช้วิธีเรียบเรียงใจความตาม ลักษณะโครงสร้างของภาษาที่ใช้ ใช้แบบของการเขียนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียน นั้น ๆ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารได้อย่างถูกต้อง

จากความหมายของการเขียนดังกล่าวจึงพอสรุปได้ว่า การเขียนคือการสื่อความหมายโดย การเรียบเรียงความรู้ ความคิด และความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียน มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน

การเขียน เป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งในการใช้ภาษาไทย ภาษาเขียนใช้ในการสื่อ ความหมายที่ได้ความและปรากฏหลักฐานมั่นคง เพราะไม่ลบลื่นเร็วเหมือนคำพูด ภาษาเขียนจึงใช้ ในการติดต่อสื่อสารได้ดีแม้ในระยะทางไกล แต่การที่จะสื่อสารได้ดีนั้นผู้เขียนต้องมีความสามารถใน

การเขียน คือใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายในสิ่งที่ตนเขียนได้ การเขียนจึงต้องมีการฝึกฝนบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญและต้องอาศัยการอ่านมาก ๆ เพื่อนำข้อมูลจากการอ่านมาเป็นแนวทางในการเขียน นอกจากนี้ ในการเขียนจะต้องให้ผู้อ่านติดใจ ซึ่งถ้าคุณเขียน ๆ แล้วจะเห็นว่าการเขียนไม่น่าจะมีลักษณะพิเศษอย่างไร นึกอย่างไรก็เขียนไปอย่างนั้น แต่ที่จริงแล้วการเขียนหนังสือจะต้องรู้ลักษณะของภาษาว่า เขียนอย่างไรจึงจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจและติดใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของงานเขียนนั้น ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2523 : 212-213) กล่าวถึงทักษะในการเขียนว่าต้องรู้จักแสดงความคิดออกมา เป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตามที่ตนประสงค์ให้สามารถเขียนตัวสะกดได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนให้อ่านง่าย ชัดเจน เรียบร้อย รวดเร็ว รู้จักเลือกใช้ถ้อยสำนวนให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง รู้จักลำดับความคิดและแสดงความคิดออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจได้แจ่มแจ้ง

การเขียน เป็นระบบการสื่อสารและบันทึกถ่ายทอดภาษา เพื่อแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึก โดยใช้ตัวหนังสือเป็นสัญลักษณ์ ประสิทธิภาพของการเขียนจึงอยู่ที่ความสามารถทางความคิด และการใช้ภาษาของผู้เขียนเอง เมื่อพิจารณาฝึกทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนแล้ว จะเห็นว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะหลังสุดที่ผู้เรียนจะได้รับการฝึกอย่างจริงจัง ทั้งนี้เนื่องจาก การเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนที่สุดในทักษะทั้งหมด ผู้ที่จะมีความสามารถทางการเขียนได้จึงต้องมีพื้นฐานในทักษะการฟัง การพูด และการอ่านมาก่อน

ในบรรดาทักษะทั้งสี่ของการเรียนภาษา การเขียนนับเป็นทักษะที่ยุงยากซับซ้อนที่สุดใน การฟังและการอ่าน นักเรียนจะได้รับฟังหรือเห็นข้อความจากผู้เขียน จึงมีบทบาทเพียงแต่ตีความหรือวิเคราะห์ว่าตนเองกำลังได้ยินหรืออ่านอะไร ในการพูด นักเรียนสามารถแสดงความคิด ความรู้สึกของตนเองและมีโอกาสให้คำอธิบายแทรกในบทสนทนาได้ แต่ในการเขียนนั้นต้องมีความสามารถอย่างแท้จริงจึงจะเขียนข้อความได้ชัดเจนจนผู้อ่านเข้าใจได้

การเขียนเป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ภาษา เป็นเครื่องมือในการสื่อสารเพื่อความเข้าใจระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน รวมทั้งชักนำความรู้ ความคิด ประสบการณ์ อารมณ์ ความรู้สึก จากผู้หนึ่งไปสู่อีกผู้หนึ่งหรือคนจำนวนมากได้อีกด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับที่ผู้เขียนจะมีเจตนาธรรมเช่นใด และมีความสามารถในการเลือกสรรถ้อยคำเพื่อใช้ในการเขียนได้ดีเพียงใดอีกด้วย นอกจากนี้การเขียนยังถือเป็นทักษะทางภาษาอันดับสี่ ซึ่งหมายถึงว่าบุคคลจะต้องมีความสามารถในทางภาษาด้านการพูด การฟัง และการอ่านมาก่อนจึงนับได้ว่าการเขียนมีบทบาทสำคัญมากในชีวิตประจำวันของคนเราในฐานะของการสื่อสารที่มีความชัดเจนและเป็นหลักฐานที่แน่นอนกว่าทักษะทางภาษาทั้งสามด้าน โดยเฉพาะการอ่านถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ ในปัจจุบัน ผู้ศึกษาก็สามารถเพิ่มพูนความรู้จากงานเขียนต่าง ๆ ได้สะดวกกว่าวิธีการอื่น ๆ วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526 : 11 – 13) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนพอสรุปได้ดังนี้

1. การเขียนเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ เพราะภาษาเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์และวิถีชีวิตของคนในชาติ
2. การเขียนทำให้เกิดวรรณคดี ถือเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความมั่งคั่งทางสติปัญญาจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของคนในชาติ
3. การเขียนเป็นสื่อในการสร้างความมั่นคงของประเทศ เช่น การเขียนเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคี การเขียนข่าวสาร เป็นต้น
4. การเขียนมีความสำคัญต่อการศึกษา เช่น การเขียนสื่อสารกับผู้สอนในการตอบข้อสอบหรือเขียนรายงาน หรือครูอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเขียนตำรา เอกสาร งานวิจัย การเขียนที่มีคุณภาพย่อมสามารถสื่อสารให้บุคคลสองฝ่ายเข้าใจกันได้ดี

ภาษาเขียนถือเป็นภาษาที่มีประโยชน์ต่อบุคคลในสังคมอย่างมาก ฉะนั้นจึงควรสนับสนุนให้มีการศึกษา และฝึกการใช้ภาษาเขียนอย่างถูกต้องเพื่อให้บุคคลให้ภาษาเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเขียนเรียงความ

ความหมายการเขียนเรียงความ

กรมวิชาการ (2544) การเขียนเรียงความคือ การสื่อสารด้วยภาษาเขียนที่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์กันตลอดทั้งเรื่อง

กรมวิชาการ(2541) ในบรรดาทักษะภาษาไทยทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญ เพราะทักษะการเขียนเป็นทักษะการส่งสารที่สามารถถ่ายทอดความคิดความรู้สึกและความเข้าใจของผู้เขียนโดยใช้ตัวอักษรเป็นสื่อ การเขียนเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการสื่อสาร การเขียนจึงเป็นทักษะการส่งสารเช่นเดียวกับการพูด แต่การเขียนอาศัยตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ในการสื่อสารความหมายแทนเสียงพูด มนุษย์สามารถถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ ความคิดต่างๆ โดยผ่านการเขียนอย่างมากมาย

สุจริต เพียรชอบ การเขียนหมายถึง การเรียบเรียงความรู้ความคิด ประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด และจินตนาการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ในลักษณะร้อยแก้วสั้นๆหรือกวีนิพนธ์ก็ได้ ข้อเขียนเหล่านั้นจะมีเอกภาพมีความเป็นตัวของมันเอง ทั้งในด้านความคิดและการใช้ภาษาในการเรียบเรียง

สนิท ตั้งทวี (2531:37) งานเขียนจะแบ่งออกเป็นกี่ประเภทนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายว่าจะยึดอะไรเป็นเกณฑ์ แต่ที่สำคัญงานเขียนชิ้นใดก็ย่อมประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 ประการคือ ความคิดและการถ่ายทอดความคิด

วิจิตร แสงประสิทธิ์ และคณะ (2522 : 269) เรียงความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ความเห็น ความเข้าใจตลอดจนความรู้ของผู้เขียนเพื่อให้ผู้อื่นได้รับทราบ การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนที่มีรูปแบบและวิธีที่เป็นแบบแผน เป็นการนำเอาทักษะทั้ง 4 มาใช้อาจ

กล่าวได้ว่าการเขียนเรียงความเป็นการประเมินผล การเรียนรู้ทักษะภาษาไทยของนักเรียนมากที่สุด การเขียนเรียงความผู้เขียนจะเขียนได้ดีก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาความคิด ความเข้าใจเหตุผล ความสามารถในการบรรยายความรู้สึกของตนเองออกมาเป็นภาษาเขียน

พองจันทร์ สุขยิ่ง (2547) การเขียนเรียงความเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดออกมาในรูปแบบของงานเขียน ผู้เขียนต้องรู้และเข้าใจองค์ประกอบและวิธีการเขียนเรียงความให้ถูกต้อง

สรุปการเขียนเรียงความ หมายถึง การสื่อสารด้วยตัวหนังสือโดยการเลือกสรรถ้อยคำที่สละสลวยมาเรียบเรียง ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการ ออกมาเป็นตัวอักษรแล้วถ่ายทอดให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการสื่อสาร

องค์ประกอบของเรียงความ

กรมวิชาการ(2544) องค์ประกอบของเรียงความ รูปแบบของเรียงความประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

คำนำ (การเปิดเรื่อง)

เนื้อเรื่อง (เนื้อความ)

สรุป (ปิดเรื่องหรือบทลงท้าย)

คำนำ คือ การเปิดเรื่อง เป็นการเข้าสู่เรื่องที่จะเขียน เขียนให้น่าสนใจ เพราะเป็นส่วนสำคัญที่จะชักนำให้ผู้อ่านติดตาม การเขียนอาจจะตั้งคำถาม สุภาพศิต คำขวัญ หรืออาจจะยกคำจำกัดความมาเขียนก็ได้ ต้องมีคำนำหน้า น่าอ่าน ไม่ยาวเกินไป ไม่เขียนออกนอกเรื่อง

เนื้อเรื่อง หรือ เนื้อความ เป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง ก่อนเขียนต้องวางโครงเรื่องเรียงลำดับความก่อน - หลัง มีใจความสัมพันธ์กัน ในส่วนเนื้อความจะเป็นส่วนที่ยาวที่สุดของเนื้อเรื่อง เนื้อหาต้องมีความเข้มข้นเต็มไปด้วยสาระ มีหลักฐานน่าเชื่อถือ มีเหตุผลและมีข้อเท็จจริงกับเนื้อเรื่อง

สรุป เป็นการปิดเรื่อง เป็นการเขียนทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ บทลงท้ายควรใช้ภาษาสั้น ๆ กระชับ น่าอ่าน

ลักษณะของเรียงความที่ดี

กรมวิชาการ (2544) ลักษณะของเรียงความที่ดี มีดังนี้

1. มีเอกภาพ หมายความว่า เนื้อหาจะต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่กล่าวนอกเรื่อง ไม่ขึ้นอยู่กับการวางโครงเรื่อง

2. มีสัมพันธ์ภาพ หมายความว่า เนื้อหาต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่องเกิดจากการจัดลำดับความคิดและการวางโครงเรื่องที่ดี และเกิดจากการเรียบเรียงย่อหน้าอย่างมีระเบียบ

3. มีสารัตถภาพ หมายความว่า เรียงความแต่ละเรียงจะต้องมีสาระสมบูรณ์ตลอดทั้งเรื่อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหาเกิดจากการวางโครงเรื่องที่ดี

ข้อพึงระวังในการเขียนเรียงความ

กรมวิชาการ(2544) ข้อพึงระวังในการเขียนเรียงความ มีดังนี้

1. เขียนหนังสือให้อ่านง่าย รักษาความสะอาด และเขียนตัวสะกดให้ถูกต้อง
2. ต้องย่อหน้าใหม่ทุกครั้งที่จะเริ่มเขียนย่อหน้าใหม่ โดยจะต้องศึกษาเรื่องเอกภาพที่กล่าวข้างต้นให้เข้าใจด้วย
3. ไม่ต้องมีคำรับเช่น ครับ จ๊ะ ค่ะ หรือเขียนแบบสนทนาปราศรัย เช่น คุณอ่านหนังสือเล่มนี้ใหม่ค่ะ ชอบครับ สนุกดีมาก
4. อย่าเขียนแบบตอบคำถาม เช่น เขียนว่า 1 2 3 จะกลายเป็นการตอบข้อสอบไปไม่ใช่การเขียนเรียงความ
5. อย่าเขียนภาษาอังกฤษปนภาษาไทยโดยไม่จำเป็น
6. อย่าเขียนข้อความลอยๆต้องมีตัวอย่างอ้างอิงให้เป็นหลักฐาน และถ้ามีสุภาษิตที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องประกอบบ้างก็จะทำให้ได้คะแนนดี
7. ควรจดจำบรร้อยกรอง เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ที่ไพเราะหรือมีคติสอนใจเพื่อใส่ประกอบในการเขียนเรียงความ
8. อย่าใช้สำนวนต่างประเทศ เช่น ฉันจับรถไฟไปเชียงใหม่ “จับ” มาจากภาษาอังกฤษ ควรเปลี่ยนเป็น “โดยสาร”
9. อย่าใช้สำนวนพูด เช่น เก่ง ต้องใช้ว่า ฉลาด
11. ควรเขียนเรียงความให้ขนาดความยาวมากพอสมควร คือประมาณที่ไม่ต่ำกว่า 2 หน้ากระดาษโดยต้องไม่เขียนวันบรรทัด
11. ต้องเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนลงไปในเรื่องความด้วย และต้องเป็นความคิดเห็นที่เป็นกลาง ไม่เอียงซ้ายหรือเอียงขวาใดๆ ความคิดเห็นนี้ควรเป็นการสร้างสรรค์
12. ก่อนลงมือเขียนต้องวางโครงเรื่องให้เป็นระเบียบเป็นสัดส่วนเสียก่อน
13. ต้องตัดสินใจให้แน่นอนว่าจะเขียนเรื่องอะไร ไม่สองจิตสองใจ

4. ความหมายของแบบฝึก

สุรสิงห์ นิลชร (2527 : 7) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า แบบฝึกเป็นการจัดสภาพการณ์เป็นการฝึกฝนทบทวนสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนในชั่วโมงเพื่อให้เกิดความรู้เรื่องนั้น นอกจากนั้นยังช่วยตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้

วาสนา สุพัฒน์ (2530 : 11) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำหรือทบทวนความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ และพัฒนาทักษะซึ่งสามารถนำไปแก้ปัญหาได้

อัจฉรา ชีวพันธ์ และคนอื่น ๆ (2532 : 102) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหัด หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้น เพื่อเสริมความเข้าใจ และเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนที่ช่วยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ และนำความรู้ไป ใช้ได้อย่างแม่นยำ ถูกต้อง คล่องแคล่ว

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2524 :106) กล่าวว่า แบบฝึก คือการจัดประสบการณ์ที่เน้นการ ฝึกหัด เพื่อให้เกิดความจำจนกระทั่งสามารถปฏิบัติได้โดยอัตโนมัติ ขั้นตอนในการสอนก็มักจะเริ่มต้น ด้วยการบอก หรือทำให้ดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้ผู้เรียนทำตามและฝึกหัดเรื่อยไปจนกระทั่งจำ และทำให้ โดยอัตโนมัติ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง สื่อ สิ่งเร้า หรือกิจกรรมที่ควรสร้างขึ้น เพื่อเสริมทักษะให้แก่ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้ว จนกระทั่ง สามารถนำความรู้ไปใช้ได้โดยอัตโนมัติ ถูกต้อง คล่องแคล่ว แม่นยำ แบบฝึกจึงเป็นสิ่งที่มีความหมายกับ ผู้เรียน และยังช่วยให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนด้วยการฝึกฝนจากแบบฝึกที่ครูสร้าง

4.1 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน การสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องศึกษาองค์ประกอบและลักษณะของแบบฝึก เพื่อใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 60 -61) ได้สรุปลักษณะ ของแบบฝึกที่ดีควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ความครอบคลุม ความสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ และคำสั่งชัดเจน และได้สรุปลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาไทย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความน่าสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาได้ด้วยตนเอง

และได้แนะนำให้ผู้สร้างแบบฝึกให้ยึดลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำคำสั่งหรือตัวอย่าง วิธีทำที่ใช้ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายเหมาะสมกับผู้ใช้ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ถ้าต้องการ

2. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดมุ่งหมาย ของการฝึกลงทุนน้อยใช้ได้นานๆ และทันสมัยอยู่เสมอ

3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัดควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน
4. แบบฝึกหัดที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป แต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่น่าเบื่อหน่ายในการทำ และเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ
5. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดให้โดยเสรี การเลือกใช้คำ ข้อความหรือรูปภาพในแบบฝึกหัด ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและตรงกับความสนใจของนักเรียนเพื่อว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจะได้ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ
6. แบบฝึกหัดที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ศึกษาด้วยตนเองให้รู้จักค้นคว้า รวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ หรือที่ตนเองเคยใช้จะทำให้ นักเรียนสนใจเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้นและจะรู้จักความรู้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้น มีความหมายต่อเขาตลอดไป
7. แบบฝึกหัดที่ดีควรจะสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคน จะมีความแตกต่างกันหลายๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญาและประสบการณ์ ฯลฯ ฉะนั้นการทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่อง ควรจัดทำให้มากพอและมีทุกระดับ ตั้งแต่ง่ายปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อว่าทั้งเด็กเก่ง กลาง และอ่อนจะได้เลือกทำได้ตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จ ในการทำแบบฝึกหัด
8. แบบฝึกหัดที่ดีควรสามารถเร้าความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย
9. แบบฝึกหัดที่ดีควรได้รับการปรับปรุงไปคู่กับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ดีทั้งในและนอกบทเรียน
10. แบบฝึกหัดที่ดีควรเป็นแบบที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญงอกงามของเด็กได้ด้วย

ฐานียา อมรพลัง (2548 : 78) ได้เสนอลักษณะที่ดีของแบบฝึก คือ แบบฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีรูปภาพประกอบ มีรูปแบบน่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ โดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมหรือจัดแบบฝึกให้สนุก ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย และ ระดับชั้นของนักเรียน มีคำสั่ง คำชี้แจงสั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ มีการจัดกิจกรรม การฝึกที่เร้าความสนใจ และแบบฝึกนั้นควรทันสมัยอยู่เสมอ

วรรณภา ไชยวรรณ (2549 : 43) ได้อธิบายถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี คือ ควรมีความหลากหลายรูปแบบ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และต้องมีลักษณะที่เร้า ยั่วใจ ชวนใจ ได้ให้

คิดพิจารณา ได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ ความเข้าใจทักษะ แบบฝึกควรมีภาพดึงดูดความสนใจ
เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีเนื้อหาพอเหมาะ

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550 : 20) ได้อธิบายถึงลักษณะของแบบฝึกหัดและ
แบบฝึกทักษะที่ดีไว้ว่า ดังนี้

1. จุดประสงค์

1.1 จุดประสงค์ชัดเจน

1.2 สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระการเรียนรู้ และ

กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เนื้อหา

2.1 ถูกต้องตามหลักวิชา

2.2 ใช้ภาษาเหมาะสม

2.3 มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติตาม

2.4 สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิด

รวบยอดและหลักการสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.5 เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้

และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.6 มีคำถามและกิจกรรมที่ทำทาส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้

ของ ธรรมชาติวิชา

2.7 มีกลยุทธ์การนำเสนอและการตั้งคำถามที่ชัดเจน น่าสนใจปฏิบัติ

ได้สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

ผู้รายงานพอสรุปลักษณะของแบบฝึกที่ดีได้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี และแบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่สำคัญของครู ทำให้ครูลดภาระการสอนลงได้ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองเพื่อความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นครูยังจำเป็นต้องศึกษาเทคนิควิธีการ ขั้นตอนในการฝึกทักษะต่างๆ มีประสิทธิภาพที่สุด อันส่งผลให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และแบบฝึกที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายๆด้าน ตรงตามเนื้อหา เหมาะสมกับวัย เวลา ความสามารถ ความสนใจ และสภาพปัญหาของผู้เรียน

4.2 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

ไพฑูถย์ มูลดี (2546 : 52) ได้อธิบายประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้ คือ แบบฝึกมีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน ได้ดีขึ้นสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสุขสนาน

ในขณะที่เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก และยังให้นักเรียนนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

วรรณภา ไชยวรรณ (2549 : 41) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่าแบบฝึกช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษา การใช้ภาษาของนักเรียนสามารถนำมาฝึกซ้ำทบทวนบทเรียน และผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเอง จดจำเนื้อหาได้คงทน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย แบบฝึกถือเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งซึ่งสามารถทดสอบความรู้ วัดผลการเรียนหรือประเมินผลการเรียนก่อนและหลังเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียนเฉพาะจุดได้ นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550 : 21) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของแบบฝึกหัดและแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นในเรื่องของการแก้ปัญหา และการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ได้ โดยสรุปได้ดังนี้

1. เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีสื่อสำหรับฝึกทักษะด้านการอ่าน การคิด การคิดวิเคราะห์และการเขียน
3. เป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติด้านต่างๆ ของผู้เรียน

จากประโยชน์ของแบบฝึกที่กล่าวมา สรุปได้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ ในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 53 - 54) ได้สรุปประโยชน์ของแบบฝึกทักษะได้ดังนี้

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น เพราะเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลของตนเองได้
4. ฝึกให้เด็กทำงานตามลำพัง โดยมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
5. ช่วยลดภาระครู
6. ช่วย让孩子ฝึกฝนได้อย่างเต็มที่
7. ช่วยพัฒนาตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
8. ช่วยเสริมให้ทักษะคงทน ซึ่งลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนี้ได้แก่

ได้แก่

8.1 ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ

8.2 ฝึกซ้ำหลายๆครั้ง

8.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ผิด

9. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
10. ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเอง
11. ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆของเด็กได้ชัดเจน
12. ประหยัดค่าใช้จ่ายแรงงานและเวลาของครู

ผู้รายงาน ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประโยชน์ของแบบฝึกทักษะแล้ว พอสรุปได้ว่าแบบฝึก มีความสำคัญ และจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนาน ในขณะที่เรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง และครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจน สามารถนำ แบบฝึกทักษะมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่อง ของนักเรียนและนำไปปรับปรุงได้ทันที่ ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย

4.3 หลักการสร้างแบบฝึก

วรรณภา ไชยวรรณ (2549 : 45) ได้สรุปหลักการสร้างแบบฝึกทักษะดังนี้

1. ความใกล้ชิด คือ ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจให้กับผู้เรียน
2. การฝึก คือ การให้นักเรียนได้ทำซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจ ที่แม่นยำ
3. กฎแห่งผล คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเองด้วยการเฉลย คำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขและเป็นการสร้างความพอใจแก่ผู้เรียน
4. การจูงใจ คือ การสร้างแบบฝึกเรียงลำดับ จากแบบฝึกง่ายและสั้นไปสู่แบบ ฝึกเรื่องที่ยากและยาวขึ้น ควรมีภาพประกอบและมีหลายรส หลายรูปแบบ

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 54 - 55) ได้สรุปหลักในการ สร้างแบบฝึกว่าต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่จะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านลำดับขั้นตอนของ ทุกหน่วยการเรียนรู้ได้ ถ้านักเรียนได้เรียนตามอัตราการเรียนของตนเองก็จะทำให้นักเรียนประสบ ความสำเร็จมากขึ้น

4.4 ส่วนประกอบของแบบฝึก

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 61 - 62) ได้กำหนด ส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะได้ดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึก เป็นเอกสารสำคัญประกอบการใช้แบบฝึก ว่าใช้ เพื่ออะไรและมีวิธีใช้อย่างไร เช่น ใช้เป็นงานฝึกทำยบทเรียน ใช้เป็นการบ้าน หรือใช้สอนซ่อมเสริม ประกอบด้วย

- ส่วนประกอบของแบบฝึก จะระบุว่าในแบบฝึกชุดนี้ มีแบบฝึกทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่นๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบ หรือแบบบันทึกผล
การประเมิน

- สิ่งที่ครูหรือนักเรียนต้องเตรียม (ถ้ามี) จะเป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้าก่อนเรียน

- จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก

- ขั้นตอนในการใช้ บอกข้อตามลำดับการใช้ และอาจเขียน

ในรูปแบบของแนวการสอนหรือแผนการสอนจะชัดเจนยิ่งขึ้น

- เฉลยแบบฝึกในแต่ละชุด

2. แบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ที่ถาวรควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย

- จุดประสงค์

- คำสั่ง

- ตัวอย่าง

- ชุดฝึก

- ภาพประกอบ

- ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน

- แบบประเมินบันทึกผลการใช้

4.5 รูปแบบการสร้างแบบฝึก

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 62 - 64) ได้เสนอแนะรูปแบบการสร้างแบบฝึก โดยอธิบายว่าการสร้างแบบฝึกรูปแบบก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะจูงใจให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติแบบฝึกจึงควรมีรูปแบบที่หลากหลาย มิใช่ใช้แบบเดียวจะเกิดความจำเจน่าเบื่อหน่าย ไม่ทำท่ายให้อายากรู้ยากลองจึงขอเสนอรูปแบบที่เป็นหลักใหญ่ไว้ก่อน ส่วนผู้สร้างจะนำไปประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนรูปแบบอื่นๆ ก็แล้วแต่เทคนิคของแต่ละคน ซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

1. แบบถูกผิด เป็นแบบฝึกที่เป็นประโยคบอกเล่า ให้ผู้เรียนอ่านแล้วใส่เครื่องหมายถูกหรือผิดตามดุลยพินิจของผู้เรียน

2. แบบจับคู่ เป็นแบบฝึกที่ประกอบด้วยตัวคำถามหรือตัวปัญหา ซึ่งเป็นตัวยืนไว้ในสมุดข่อยมือ โดยมีที่ว่างไว้หน้าข้อเพื่อให้ผู้เรียนเลือกหาคำตอบที่กำหนดไว้ในสมุดข่อยมือมาจับคู่กับคำถามให้สอดคล้องกัน โดยใช้หมายเลขหรือรหัสคำตอบไปวางไว้ที่ว่างหน้าข้อความหรือจะใช้การโยงเส้นก็ได้

3. แบบเติมคำหรือเติมข้อความ เป็นแบบฝึกที่มีข้อความไว้ให้ แต่จะเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้เรียนเติมคำหรือข้อความที่ขาดหายไป ซึ่งคำหรือข้อความที่นำมาเติมอาจให้เติมอย่างอิสระหรือกำหนดตัวเลือกให้เติมก็ได้

4. แบบหมายตัวเลือก เป็นแบบฝึกเชิงแบบทดสอบ โดยจะมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถาม ซึ่งจะต้องเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ ชัดเจนไม่คลุมเครือ ส่วนที่ 2 เป็นตัวเลือก คือ คำตอบซึ่งอาจจะมี 3-5 ตัวเลือกก็ได้ ตัวเลือกทั้งหมดจะมีตัวเลือกที่ถูกที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว ส่วนที่เหลือเป็นตัวลวง

5. แบบอัตนัย คือความเรียงเป็นแบบฝึกที่ตัวคำถาม ผู้เรียนต้องเขียนบรรยายตอบอย่างเสรีตามความรู้ความสามารถ โดยไม่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดคำตอบ แต่จำกัดในเรื่องเวลา อาจใช้คำถามในรูปต่างๆ ไป หรือเป็นคำสั่งให้เขียนเรื่องราวต่างๆ ก็ได้

4.6 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 65) ได้เสนอแนะการสร้างแบบฝึกว่า ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก จะคล้ายคลึงกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น
 - ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการสอน
 - ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
 - ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม
3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึกและเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้
4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง
5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ
6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้งข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
8. นำไปทดลองใช้ แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ (2550 : 21) ได้อธิบายขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ
2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียดเพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดทำ
3. ออกแบบการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์
4. สร้างแบบฝึกหัด และแบบฝึกทักษะและส่วนประกอบอื่นๆ เช่น
 - 4.1 แบบทดสอบก่อนฝึก
 - 4.2 บัตรคำสั่ง
 - 4.3 ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
 - 4.4 แบบทดสอบหลังฝึก
5. นำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ปรับปรุงพัฒนาให้สมบูรณ์

4.7 แนวคิดหลักการที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

อกนิษฐ์ กรไกร (2549 : 17) ได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะ ยึดหลักให้นักเรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ในความคาดหวัง ต้องการให้เด็กที่ใช้แบบฝึกทักษะมี พฤติกรรม ดังนี้

1. Active Responding ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระฉับ- กระฉวย ไม่ว่าจะเป็นคิดในใจหรือแสดงออกมาด้วยการพูดหรือเขียน นักเรียนอาจเขียนรูปภาพเติมคำ แต่งประโยคหรือหาคำตอบในใจ
2. Minimal Error ในการเรียนแต่ละครั้งเราหวังว่า นักเรียนจะตอบคำถามได้ ถูกต้องเสมอ แต่ในกรณีที่นักเรียนตอบคำถามผิด นักเรียนควรมีโอกาสฝึกฝนและเรียนรู้ในสิ่งที่เขาทำผิด เพื่อไปสู่คำตอบที่ถูกต้องต่อไป
3. Knowledge of Results เมื่อนักเรียนสามารถตอบถูกต้องเขาควรได้รับ เสริมแรง ถ้านักเรียนตอบผิดเขาควรได้รับการชี้แจง และให้โอกาสที่จะแก้ไขให้ถูกต้องเช่นเดียวกับ ประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จสำหรับมนุษย์แล้ว เพียงได้รู้ว่าทำอะไรสำเร็จก็ถือเป็นการเสริมแรง ในตัวเอง
4. Small Step การเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปที่ละน้อย ด้วยตนเอง โดยให้ความรู้ตามลำดับขั้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใคร่ครวญตามซึ่งจะเป็นผลดีต่อการ เรียนรู้ของเด็กอย่างมาก แม้ที่เรียนอ่อนก็จะสามารถเรียนได้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 54 - 55) ได้อธิบายแนวคิด

และหลักการสร้างแบบฝึกหัด การศึกษาในเรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ผู้สร้างแบบฝึกหัดควรละเลย เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ของจิตและพฤติกรรมที่ตอบสนอง นานาประการ โดยอาศัยกระบวนการที่เหมาะสมและเป็นวิธีที่ดีที่สุด การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ จากข้อมูลที่นักจิตวิทยาได้ทำการค้นพบ และทดลองไว้แล้ว สำหรับการสร้างแบบฝึกหัดในส่วนที่มีความสัมพันธ์กันดังนี้

1. ทฤษฎีการลองถูกลองผิดของธอร์นไดค์ ซึ่งได้สรุปเป็นกฎเกณฑ์การเรียนรู้ 3 ประการ คือ
 - 1.1 กฎความพร้อม หมายถึง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลพร้อมที่จะกระทำ
 - 1.2 กฎผลที่ได้รับ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเพราะบุคคลกระทำซ้ำง่าย
 - 1.3 กฎการฝึกหัด หมายถึง การฝึกหัดให้บุคคลทำกิจกรรมต่างๆ นั้น ผู้ฝึกจะต้องควบคุมและจัดสภาพการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของตนเอง บุคคลจะถูกกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก

ดังนั้น ผู้สร้างแบบฝึกหัดจึงจะต้องกำหนดกิจกรรมตลอดจนคำสั่งต่างๆ ในแบบฝึกหัดให้ผู้ฝึกได้แสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ผู้สร้างต้องการ
2. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ ซึ่งมีความเชื่อว่า สามารถควบคุมบุคคลให้ทำตามความประสงค์หรือแนวทางที่กำหนดโดยไม่ต้องคำนึงถึงความรู้สึกทางด้านจิตใจของบุคคลผู้นั้นว่าจะรู้สึกนึกคิดอย่างไร เขาจึงได้ทดลองและสรุปว่าบุคคลสามารถเรียนรู้ด้วยการกระทำ โดยมีการเสริมแรงเป็นตัวการ เป็นบุคคลตอบสนองการเร้าของสิ่งเร้าควบคู่กันในช่วงเวลาที่เหมาะสม สิ่งเร้า นั้นจะรักษาระดับหรือเพิ่มการตอบสนองให้เข้มข้น
3. วิธีการสอนของกาเย ซึ่งมีความเห็นว่าการเรียนรู้มีลำดับขั้น และผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่ง่ายไปหายาก การสร้างแบบฝึกหัด จึงควรคำนึงถึงการฝึกตามลำดับจากง่ายไปหายาก
4. แนวคิดของบลูม ซึ่งกล่าวถึงธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกันผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาในหน่วยย่อยต่างๆ ได้โดยใช้เวลาเรียนที่แตกต่างกัน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

วีรนุช โจมพรหม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความที่สอนโดยใช้ ผังมโนภาพและสอนตามปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนวัดบ้านสวายสอ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนเขียนเรียงความโดยใช้ผังมโนภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนเขียนเรียงความโดยใช้ผังมโนภาพมีพัฒนาการความสามารถทางการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัชรวิทย์ ขำวิจิตร (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนเทศบาลวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผลการทดลองพบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.75/85.00 เป็นไปตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ธนิศา แส่นปัญญา (2443 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ โดยใช้รูปแบบการสอนชุดฝึกเขียนเรียงความกับวิธีการสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนบ้านโนนสว่าง และโรงเรียนบ้านโพธิ์ศรีสำราญ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสะอาดจังหวัดอุดรธานีผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนชุดฝึกเขียนเรียงความมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจตนา อินตะเชื้อ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ ขึ้นพื้นฐานโดยใช้สื่อประสมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนพานพิเศษพิทยา อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยปรากฏว่าสื่อประสมที่สร้างเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ มีประสิทธิภาพ 83.35/80.42 ผลการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความภายหลังการใช้สื่อประสมของนักเรียนทั้งกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง กลุ่มต่ำ มีการพัฒนาสูงขึ้นทุกกลุ่ม และมีการพัฒนาตามเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ เพื่อพัฒนาการเขียนเรียงความ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนเรียงความสูงขึ้น

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เฮนนิ่ง (Henning, 1980 : 2424-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรียงความและรูปแบบของการใช้ภาษาที่เป็นทางการ เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยในการเขียนเรียงความ 3 อย่าง คือ การเขียน การอ่าน และการใช้ภาษาที่นำมาใช้โดยกำหนดให้นักเรียนเขียนเรียงความ เขียนจดหมาย และทำหนังสือพิมพ์ผลการวิจัยพบว่า การเขียนเรียงความมีโครงสร้างที่ยุกยัก ซับซ้อนที่สุด รองลงมา คือ การเขียนจดหมาย และทำหนังสือพิมพ์ตามลำดับ

ไมซ์ (Mize, 1982 : 3864 – 3865-A) ได้ศึกษาผลของคุณภาพการเขียนเรียงความของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงเกรด 5 เมื่อกำหนดให้เลือกเขียน โดยให้ตั้งชื่อเองกับเขียนเองตามที่ครูกำหนดชื่อเรื่องให้ ผลการศึกษาพบว่างานเขียนที่ครูกำหนดชื่อเรื่องให้มีคุณภาพดีกว่า การเขียนที่นักเรียนตั้งชื่อเอง ส่วนเนื้อความในแต่ละย่อหน้า และความแตกต่างระหว่างเพศของผู้เรียนไม่ส่งผลต่อคุณภาพของการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กราสเฮน (Krashen, 1984 : 1) ได้ศึกษาการเขียนเรียงความ โดยให้เขียนเรียงความ 1 เรื่อง และตอบคำถามตามแบบทดสอบที่เกี่ยวกับเวลาที่ใช้อ่านหนังสือผลการศึกษาพบว่าผู้ที่มีความสามารถในการเขียนอยู่ในเกณฑ์ดี จะชอบอ่านหนังสือตั้งแต่เด็ก

นูดสัน (Knudson, 1989 : 91-96) ได้ศึกษาเรื่องผลของกลวิธีสอนที่มีต่อข้อมูล การเขียนเรียงความของเด็กนักเรียน โดยใช้กลวิธี 4 แบบ คือ 1. แบบการเขียนที่ดี 2. แบบเสนอคำถาม และเกณฑ์การเขียน 3. แบบเสนอคำถาม เกณฑ์การเขียนและการตอบคำถาม 4. การเขียนอย่างอิสระซึ่งทั้ง 4 แบบ ให้เขียนจากภาพที่กำหนดให้กับนักเรียน เกรด 4,6 และ8 ผลการวิจัยพบว่า ผลงานการเขียนที่ดีกับการเขียนอิสระมีผลงานที่มีคุณภาพ นอกจากนี้พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงเขียนได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ และกลุ่มที่เขียนแบบอิสระที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำมีความสามารถในการเขียนสูงในทุกระดับเกรด

จากเอกสารวิจัยต่างประเทศดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่าการสอนเรียงความ พบว่า รูปแบบการฝึกหรือวิธีสอนต่างกัน ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนต่างกัน นอกจากนี้ นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาสูงจะมีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงตามไปด้วย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการรายงานการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. แบบแผนการทดลอง และขั้นตอนการทดลอง
4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีนักเรียนทั้งหมด 186 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกปฏิบัติด้านการเขียน จำนวน 40 ชุด

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

3. แบบแผนการทดลองและขั้นตอนการทดลอง

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design

เสริมพงศ์ วงศ์กมลไสย (2548 : 57) โดยมีลักษณะการวิจัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้
การเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้รายงานได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รายงานการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 40 คน ใช้เวลาในการดำเนินการ 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลา ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ระหว่างการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนได้บันทึกคะแนนการทำกิจกรรมกลุ่มและการทำแบบฝึกทักษะไว้ทุกครั้ง

3.2.3 เมื่อดำเนินการสอนครบทุกแผนแล้วทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมกับก่อนเรียน

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้รายงาน ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

1.2 ศึกษาหลักสูตร คำนวณข้อมูล คู่มือการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรโรงเรียนบึงมะลูวิทยา พุทธศักราช 2558 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

1.3 ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากเอกสารต่าง ๆ

1.4 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 40 ชุด

1.5 สร้างแบบประเมินแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยถามครอบคลุมองค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ 5 ด้านคือ

- 1) จุดประสงค์
- 2) เนื้อหา
- 3) รูปแบบ
- 4) การใช้ภาษา
- 5) การวัดและประเมินผล

1.6 นำแบบฝึกทักษะพร้อมแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ ความถูกต้องของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายอุดม ดำริห์ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนบึงมะลูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย

2. นางสุรรัตน์ ศักดิ์วิจารณ์ ครู ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบึงมะลูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

3. นางนฤมล หาญศึก ครู ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบึงมะลูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำสื่อนวัตกรรม และการวัดผลประเมินผล

1.7 นำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา จำนวน 40 คน เพื่อดูเวลาที่ใช้ ความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ ได้รับความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับเนื้อหา

1.8 นำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 40 คน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 89-90)

2.2 ศึกษาหลักสูตร คู่มือการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรโรงเรียนบึงมะลูวิทยา พุทธศักราช 2558 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 กำหนดเนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมกับข้อ (1.6) เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

2.6 นำคะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์โดยใช้สูตรของโรวินELLIและแฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton 1977, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 64-65)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

หลักเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามมีดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง
- 2.7 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 40 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
3. วิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่

6.1.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร P ของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 104)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนน โดยใช้สูตรของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 105)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนนักเรียน

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร S.D. ของ
บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 106)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ

$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X^2	แทน	คะแนนแต่ละตัว
N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
\sum	แทน	ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานการพัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้รายงานได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้รายงานได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้รายงานได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรียงความ
ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์
80/80 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย และร้อยละ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แบบฝึกทักษะ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	ร้อยละ
แบบฝึกทักษะที่ 1	10	8.55	85.50
แบบฝึกทักษะที่ 2	10	8.60	86.00
แบบฝึกทักษะที่ 3	10	8.75	87.50
แบบฝึกทักษะที่ 4	10	8.80	88.00
แบบฝึกทักษะที่ 5	10	8.50	82.00
แบบฝึกทักษะที่ 6	10	8.37	81.70
แบบฝึกทักษะที่ 7	10	8.20	82.00
แบบฝึกทักษะที่ 8	10	8.42	81.20
แบบฝึกทักษะที่ 9	10	8.53	82.30
แบบฝึกทักษะที่ 10	10	8.50	80.00
รวม	100	8.52	85.22

จากตารางที่ 2 แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แบบฝึก มีคะแนนเฉลี่ย 8.52 คิดเป็นร้อยละ 85.22 ดังนั้น แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าร้อยละของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
ก่อนเรียน	40	400	332	8.30	83.00
หลังเรียน	40	400	345	8.62	86.25

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรียงความ จากการทดสอบก่อนเรียน เท่ากับ 8.30 คิดเป็นร้อยละ 83.00 ทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 8.62 คิดเป็นร้อยละ 86.25 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเขียนเรียงความสูงขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้รายงานได้พัฒนาทักษะการเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การดำเนินการศึกษา
5. สรุปผลการศึกษา
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2

1.2 เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 186 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบึงมะลูวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 3.1 แบบฝึกทักษะสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แบบฝึก
- 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

4. การดำเนินการศึกษา การดำเนินการในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้รายงานได้เป็นผู้ดำเนินการเองโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- 4.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรียงความ ไปทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กันนักเรียน จำนวน 40 คน
- 4.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แบบฝึก
- 4.3 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรียงความ (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สรุปผลการศึกษา

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 มีประสิทธิภาพ 83.00/86.25 ซึ่งกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

6. อภิปรายผล

จากการรายงาน ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียนเรียงความ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น จำนวน 10 แบบฝึก มีประสิทธิภาพ 83.00/86.25 หมายถึงนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ทั้ง 10 แบบฝึก คิดเป็นร้อยละ 85.30 และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเรียงความ คิดเป็นร้อยละ 86.25 แสดงว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะที่ผู้รายงานได้ศึกษาวิธีการและขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ได้ผ่านการตรวจ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องและประเมินความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการทำแบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น จดจำความรู้ได้นานและคงทน รวมทั้งพัฒนาความรู้ทักษะและเจตคติด้านต่าง ๆ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ผู้รายงานได้สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวทางการสร้างแบบฝึกทักษะที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ปัญหาและความต้องการวิเคราะห์เนื้อหาและทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาย่อยแล้วดำเนินการสร้างตามหลักการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดี ของสุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550 : 60-61) กล่าวว่า

แบบฝึกทักษะที่ดีควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยา การเรียนรู้ ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ความครอบคลุม ความสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ และคำสั่งชัดเจน และ ฐานิยา อมรพลัง (2548: 78) ได้เสนอลักษณะที่ดีของแบบฝึก คือ แบบฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีรูปภาพประกอบ มีรูปแบบที่น่าสนใจ หลากหลายรูปแบบ โดยอาศัยหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมหรือจัดแบบฝึกให้สนุก ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย มีการจัดกิจกรรมการฝึกที่เร้าความสนใจ และแบบฝึกนั้นควรทันสมัยอยู่เสมอ แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้น เป็นแบบฝึกทักษะที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้นำเอากิจกรรมต่าง ๆ มาจัดให้สอดคล้องกันในแต่ละแผน ซึ่งประกอบด้วยเกม ภาพ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระในลักษณะที่จะส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยถือว่าสื่อแต่ละอย่างให้คุณค่าแตกต่างกัน จากเหตุผลดังกล่าวแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงเป็นแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความที่มีประสิทธิภาพ

6.2 คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการเขียนเรียงความสูงขึ้น อาจเนื่องมาจาก

6.2.1 แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น ได้เรียนรู้ที่ละน้อยตามขั้นตอนที่ครูเตรียมการสอนมาแล้ว ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะเรียนรู้เนื้อหาใหม่ต่อไป

6.2.2 การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ยึดหลักการสอนตามความต้องการของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนตั้งแต่เริ่มฟัง อ่าน พูด และเขียน ตลอดถึงขั้นตรวจผลงานด้วยตนเอง นักเรียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ ใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรมและประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มเพื่อให้นักเรียนเข้าใจการเรียนรู้แบบประสบการณ์ เนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ทำให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน เพราะการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนสูงขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

7.1.1 การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงความเหมาะสมของ เพศ วัย และระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจ นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

7.1.2 ครูผู้สอนภาษาไทยควรนำแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นไปใช้ประกอบการสอน เนื่องจากแบบฝึกทักษะนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

7.1.3 ในระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรม ครูควรสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ อาจจะไม่เข้าใจหรือเกิดการเรียนรู้ช้า หรือต้องการความช่วยเหลือ ครูควรใช้เทคนิคเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ หรืออธิบายให้เข้าใจชัดเจนอีกครั้ง

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการนำแบบฝึกทักษะที่ผู้รายงานสร้างขึ้นชุดนี้ ไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนอื่น เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่กว้างขวางมากขึ้น

7.2.2 ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหาที่เข้าใจยาก หรือเนื้อหาที่เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

7.2.3 ควรมีการสร้างแบบฝึกภาษาไทย ในหน่วยการเรียนรู้อื่นหรือในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2528). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดชา.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2540). **ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.),2544.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : พรึกหวานกราฟฟิค, 2542.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.
- กองทัพ เคลือบพณิชกุล. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กำชัย ทองหล่อ. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์,2543.
- ธัญญา นาคหอม. (2545). **การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง**. {ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา} กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร;
- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- ประกาศศรี สีหอำไพ. **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- มาลี จุฑา. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2542.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2535.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์และคณะ. **การใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522
- สนิท ตั้งทวี. **ความรู้และทักษะทางภาษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2548.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทัมพรชัย. **วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- สุชาดา จันทร์เอม. **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 8 . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

ภาคผนวก

ตารางที่ 4 คะแนนแบบฝึกทักษะเรื่องการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	แบบฝึกทักษะที่										รวม (40)	เฉลี่ย	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	7	6	7	8	7	8	8	7	8	8	74	7.4	74
2	7	8	7	8	8	8	9	9	10	9	83	8.3	83
3	9	10	7	8	9	10	9	9	9	9	89	8.9	89
4	7	7	8	8	8	7	8	8	9	8	78	7.8	78
5	7	8	8	9	7	9	8	8	9	9	82	8.2	82
6	8	7	8	8	8	8	8	9	8	9	81	8.1	81
7	8	7	7	10	9	9	9	10	9	10	88	8.8	88
8	7	9	7	7	10	9	9	8	10	10	86	8.6	86
9	8	7	7	8	8	8	8	9	8	8	79	7.9	79
10	8	7	8	8	9	9	10	10	10	10	89	8.9	89
11	7	8	8	8	8	9	9	9	10	9	85	8.5	85
12	8	9	9	10	9	9	9	10	9	10	92	9.2	92
13	8	9	7	9	9	9	10	9	10	9	89	8.9	89
14	7	7	9	7	10	10	9	10	9	10	88	8.8	88
15	7	7	9	9	9	9	9	9	9	9	86	8.6	86
16	9	7	8	8	9	9	8	9	8	10	85	8.5	85
17	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9	83	8.3	83
18	8	8	9	9	8	8	9	9	9	9	86	8.6	86
19	7	8	8	7	7	8	8	7	9	7	76	7.6	76
20	9	9	8	8	9	9	8	8	9	10	87	8.7	87

ตารางที่ 4 คะแนนแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	แบบฝึกทักษะที่										รวม (40)	เฉลี่ย	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
21	7	8	7	8	7	8	8	8	9	10	80	8	80
22	7	7	9	9	7	8	9	8	9	8	81	8.1	81
23	9	8	8	8	9	8	9	8	9	8	84	8.4	84
24	8	7	8	8	8	7	9	9	9	8	81	8.1	81
25	7	7	8	8	8	8	9	9	10	10	84	8.4	84
26	7	8	7	7	7	8	9	9	10	10	82	8.2	82
27	7	7	7	8	9	9	9	10	9	10	85	8.5	85
28	10	9	10	10	10	9	10	10	10	10	98	9.8	98
29	8	7	7	8	8	9	9	9	9	9	83	8.3	83
30	7	7	8	9	9	9	9	10	10	10	88	8.8	88
31	7	8	8	8	8	9	9	8	9	9	83	8.3	83
32	7	9	7	10	9	9	9	10	9	10	89	8.9	89
33	7	9	10	9	9	9	10	10	10	10	93	9.3	93
34	7	7	9	9	9	10	9	10	9	10	89	8.9	89
35	9	7	9	9	9	10	9	10	9	10	91	9.1	91
36	7	8	8	9	9	9	10	9	10	10	89	8.9	89
37	7	8	8	8	7	9	9	9	10	9	84	8.4	84
38	8	8	9	9	8	9	9	10	10	10	90	9	90
39	7	8	8	9	7	9	9	10	8	9	84	8.4	84
40	8	8	8	9	9	9	9	10	10	8	88	8.8	88
รวม	304	311	320	337	335	348	356	362	369	370	3412		
เฉลี่ย	7.60	7.77	8.00	8.42	8.37	8.70	8.90	9.05	9.22	9.25	85.30		
ร้อยละ	76.00	77.70	80.00	84.20	83.70	87.00	89.00	90.50	92.20	92.50	85.30		

ตารางที่ 5 แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2
ปีการศึกษา 2560

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	เฉลี่ย
	10	10	
1	7	8	7.5
2	7	8	7.5
3	7	8	7.5
4	8	9	8.5
5	8	8	8
6	7	7	7
7	7	7	7
8	7	8	7.5
9	7	8	7.5
10	8	9	8.5
11	8	8	8
12	8	8	8
13	8	8	8
14	8	8	8
15	10	10	10
16	7	7	7
17	9	9	9
18	7	7	7
19	10	10	10
20	8	8	8
21	9	9	9
22	8	8	8
23	9	9	9
24	10	10	10
25	8	8	8

ตารางที่ 5 แบบบันทึกคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2
ปีการศึกษา 2560

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	เฉลี่ย
	10	10	
26	9	9	9
27	10	10	10
28	9	10	9.5
29	9	10	9.5
30	8	8	8
31	10	10	10
32	7	8	7.5
33	8	8	8
34	10	10	10
35	8	8	8
36	8	10	9
37	10	10	10
38	9	9	9
39	8	9	8.5
40	9	9	9
รวม	332	345	
เฉลี่ย	8.30	8.62	
ร้อยละ	83.00	86.25	